

JAARVERSLAG 2019

INHOUD:

Bestuur

Financiën

Leden

Activiteiten

*Nieuwjaarsreceptie

*Reinalda

*Algemene Ledenvergadering

*Humanistisch Café

*Leeskringen

*Poëziegroepen

*Gespreksgroepen

*Museumgroep

Bestuur

Het jaar 2019 kenmerkt zich op bestuurlijk niveau door wisselingen en opzeggingen. Tijdens de jaarlijkse “actieve ledendag” van het Humanistisch Verbond bleek dat vele afdelingen worstelen met het feit dat de leden van de verenigingen wel lid willen zijn maar vanuit een meer individuele instelling geen bestuurder/vertegenwoordiger willen worden van de humanistische ledengroep. Deze generaliserende opmerking is helaas bewaarheid voor veel afdelingen en ook de onze. Onze nieuw te benoemen secretaris overdacht met Pasen zijn rol en trok zich terug vlak voor de algemene ledenvergadering van 2019. Toen de Pinksteren kwam overdacht de voorzitter zijn positie en trok zich terug in verband met wisseling van baan en een op handen zijnde verhuizing buiten het afdelingsgebied. Op de ALV was de penningmeesters functie die jarenlang was vervuld door Lex van Roode vervangen door de gekozen penningmeester M. van der Heijde. In de loop van het verslagjaar ontstond er onduidelijkheid over de invulling van de rol van de penningmeester. Dit heeft ertoe geleid dat begin 2020 afscheid is genomen van M. van der Heijde.

Het bestuur heeft geen vacatures kunnen vervullen en dus hebben de algemene leden de rollen van voorzitter en secretaris beurtelings vervuld. De contacten met het bureau te Amsterdam, de externe partners voor de Vredesweek en levensbeschouwelijke groeperingen in de regio en de contacten met het Zorgcentrum Reinalda en het HVO werden vervuld door Cees Meinhardt in de rol van interim-voorzitter. Hij heeft de rol binnen het constituerend beraad en de stichting “Vrienden van het Reinalda Zorgcentrum” gecontinueerd.

Thijs Harmsen en Cees Meinhardt hebben assistentie verleend in het Justitieel Complex Zaanstad bij de filosofische gesprekken met gedetineerden onder leiding van de Humanistisch Geestelijk Verzorgster Irène Klapper; tevens werd een bijdrage geleverd bij de midwinterviering voor 45 gedetineerden.

In september werd de Vredesverklaring ondertekend namens het Humanistisch Verbond Haarlemmerland. Ook was dit de start van een vernieuwde samenwerking tussen de verschillende levensbeschouwelijke groeperingen in onze regio. Hetgeen heeft geleid tot een samenwerking rond het concert van Capella Brabant “Loflied van de Verzoening”. Na afloop van het concert werd er door 7 groeperingen gesproken over de inhoud van het begrip verzoening vanuit de eigen achtergronden. Het Humanistisch Verbond heeft daarbij het inleidend interview gegeven. Via de Nieuwsbrieven zijn de leden geïnformeerd over de activiteiten waar men aan deel kon nemen. Het aantal brieven werd teruggebracht naar vier en wederom door Thijs Harmsen voorbereid en door Simone Ooteman vormgegeven. Paswerk heeft de verspreiding verzorgd en digitaal werden de brieven eveneens verzonden. Het bestuur heeft vijfmaal vergaderd.

Het bestuur bestond aan het einde van het verslagjaar uit:

Cees Meinhardt	- interim voorzitter
Manfred van der Heijde	- penningmeester
Cecilia Dijkstra	- algemeen lid
Thijs Harmsen	- algemeen lid

Financiën

In 2019 bedroegen de baten € 5844 en de kosten € 6672, dus een negatief resultaat van € 828, waar een positief resultaat van € 435 was begroot. Enkele kosten zijn hoger uitgevallen dan voorzien, waaronder Nieuwjaarsbijeenkomst (duurdere locatie), ALV (andere prijsstelling en gastspreker), Humanistisch Café (grotere locatie voor meer deelnemers) en Postbus (niet begroot).

Leden

Het ledental van Haarlemmerland groeide met 45 leden tot 565 leden.

Verdeling leden:

	2019 januari	2020 januari
Bloemendaal	41	42
Beverwijk	19	16
Haarlemmermeer	78	80
Zandvoort	13	15
Velsen	51	58
Haarlem	224	251
Heemskerk	16	21
Heemstede	49	50
Hillegom	17	18
Uitgeest	7	12
Buiten regio	5	2
Totaal	520	565

De groei is mede ingegeven door verhuizingen vanuit andere regio's.

Bovendien hebben de Humanistische Café avonden een aantal nieuwe leden opgeleverd.

De ledenadministratie loopt via HV-bureau en is recentelijk weer opnieuw herzien. Helaas is daardoor geen goed inzicht in de overleden leden in 2019.

Activiteiten

In het verslagjaar hebben zowel de leesgroepen, gespreksgroepen, de poëziegroep en de museumgroep voortgang gevonden dankzij actieve leden die veelal jaren de organisatie ervan op zich nemen. De gespreksgroep in Hoofddorp dreigde zo groot te worden dat besloten werd tot een stop voor nieuwe deelnemers. De debatgroep die in 2018 is gestart heeft nog ruimte voor leden en zou met name jonge leden graag welkom heten daar de gemiddelde leeftijd vrij hoog is. De coördinatoren van de groepen behoren tot de zeer gewaardeerde kernleden van onze afdeling.

Nieuwjaarsbijeenkomst.

Deze werd gehouden in de stationsrestaurant in Haarlem, eerst werd gedebatteerd over het nut en de noodzaak van gemeenschappelijke bijeenkomsten en de onderwerpen die binnen het Humanistisch verbond aan de orde zouden moeten komen. Daarna werd op informele wijze alsnog de nieuwjaarsreceptie gehouden.

In het verlengde van de Nashvilleverklaring heeft het H.V. een Liefdesverklaring uitgegeven die centraal aan de restaurant werd opgehangen en nog enige tijd op het station aandacht heeft gekregen. (bijlage)

Reinalda.

Het constituerend beraad stond dit jaar in het teken van de werkzaamheden van de humanistische raadvrouwen. Greet Doornebal en haar nieuwe collega hebben uitgelegd wat hun werkzaamheden zoal inhouden en hoe zij de humanistische waarden uitdragen binnen het zorgcentrum. De begeleiding op basis van zorgvragen vinden plaats in het licht van de respectvolle erkenning van de levensvragen die de bewoners bezighouden. Uiteraard breder dan de humanistische leden die het

huis bewonen. De directeur Caroline Koning hecht daarom aan de positie van de raadvrouwen en benadrukte dat zij volwaardige medewerkers zijn die op de loonlijst staan van het Zorgcentrum.

In het licht van het op handen zijnde jubileum van het Reinalda, 60 jaar in 2020, werd samen met de Stichting Vrienden van het Reinalda gezocht naar een passend cadeau en met behulp van de raadvrouw werd een avond voorbereid die in het teken zal staan van het Humanisme. Deze zou plaatsvinden in Mei. *(Helaas heeft Corona hier een streep doorgehaald)*

Algemene ledenvergadering

Deze werd op 6 juni gehouden in de Stay Okay locatie te Haarlem. Na de algemene plichtplegingen hield Marjolein van Haften een lezing over de activiteiten van het Bureau Discriminatiezaken. Gesprek ging over de wijze waarop mensen tegenover elkaar komen te staan door religieuze tradities die verbinding verhinderen en mensen via sociale en traditionele media van elkaar vervreemden. Het project "preken voor andermans parochie" probeert veertien organisaties met elkaar in contact te brengen en zo gemeenschappelijk de vredesverklaring van Haarlem in praktijk te brengen. De vredesverklaring werd in november 2018 door een groep levensbeschouwelijke instellingen ondertekend en is in bewaring gegeven aan dhr. Jos Wienen, burgemeester van Haarlem.

Humanistisch Café

Het café is tweemaal georganiseerd door Simone Ooteman, als lid actief ondersteuner van het bestuur. Zowel voor de Nieuwsbrief als het organiseren van het Humanistisch Café.

Als lokaliteit werd gekozen voor de Vereniging de Sociëteit Haarlem. Hier kunnen meer mensen worden ontvangen en dat bleek noodzakelijk gezien de belangstelling.

Thema's waren: "Navigeren door het leven" Alexander den Heijer
"Eenzaamheid en vriendschap" Marthe Kerkwijk

De avonden werden beide positief beoordeeld en de interactieve deelname van de bezoekers werd door de inleiders gewaardeerd.

Leeskringen

Leeskring 1

Leeskring 1 kwam 6 maal bijeen. Er zijn 10 deelnemers afkomstig uit Haarlem en Heemstede. Gemiddeld zijn er 8 deelnemers aanwezig.

In het 17^e jaar van het bestaan van leeskring 1 werden 6 boeken besproken.

De bijeenkomsten onder leiding van een gekozen gespreksleider vonden afwisselend bij de deelnemers thuis plaats. Tijdens de bespreking worden de richtlijnen gehanteerd van de leeskring Haarlemmerland.

Besproken zijn o.a. "Godenslaap" van Erwin Motier. Tijdens de oorlog valt heel deze wereld in puin en gaat het er zijn personages in hoofdzaak om mens te blijven in onmenselijke levensomstandigheden. Van David Eggers is de titel "De Cirkel" besproken. Het is een intelligente, scherpe en spannende roman die vragen oproept over ons geheugen, onze geschiedenis, privacy, democratie en de grenzen aan onze kennis van de wereld. Van Ilja Pfeijffer "Grand Hotel Europa" over de verloedering van Europa, dat fotogenieke maar vermolmd continent, over het alles consumerende en verterende toerisme, over asielzoekers, over de elite, over klimaatcrisis, over liefde, over de wereld van nu.

Op 3 juli hebben deelnemers van beide leeskringen een bezoek gebracht aan De “Embassy of the Free Mind” gevestigd in het “Huis met de Hoofden” In Amsterdam. Het is een ontmoetingsplaats waar wijsheid uit de hele wereld wordt verzameld, waar beelden en teksten in oude geschriften en boeken de persoonlijke verhalen vertellen van vrijdenkers uit onze geschiedenis. Een interessante rondleiding door de conservator van De Bibliotheca Philosophica Hermetica. “Huis met de Hoofden” is onlosmakelijk verbonden met Amsterdam en zijn geschiedenis van tolerantie, vrijheid van meningsuiting en drukpers. De bijeenkomst werd afgesloten met een gezellig etentje.

Coördinator van leeskring 1 is Victor Hilbrant uit Haarlem

Leeskring 2

In 2019 is leeskring 2 7 maal bijeengewoest en lazen de volgende boeken:

30 januari	Klaus Mann	De vulkaan
9 april	Joseph Conrad	Hart der duisternis
12 juni	Dave Eggers	De cirkel
31 juli	Anna enquist	Het geheim
29 augustus	Koen Peters	De mensengenezer
2 oktober	Rob van Essen	De goede zoon
4 november	Jon Kalman Stevenson	Zomerlicht en dan komt de nacht

De bijeenkomst op 2 oktober vond plaats in de Toneelschuur, waar Frenk van der Linden een interview had met de schrijver.

Coördinator van leeskring 2 is Sophie de Boer

Poeziegroepen

Groep 1 bestaat uit 7 personen en is negenmaal bijeengewoest op donderdagmiddagen ten huize van Kees en Anja Oostenrijk in Bloemendaal

Groep 2 bestaat uit 5 personen en is 7 maal bijeengewoest op maandagmiddagen. De besproken poëzie besloeg thema's als: herfst, winter, muziek, reizen en vluchten. Ook werden gedichten gelezen naar eigen keuze of van individuele dichters, met name van A. Morriën, E.N. Perquin en H.H. ter Balkt. In groep 2 is plaats voor nieuwe deelnemers.

Coördinator Anja Oostenrijk

Gespreksgroepen

Gespreksgroep DeBat:

De Gespreksgroep DeBat is een open gespreksgroep waar mensen bij kunnen aansluiten om een of meerdere bijeenkomsten bij te wonen. Telkens wordt er een thema behandeld in de vijf bijeenkomsten. We spraken over uiteenlopende onderwerpen die steeds actueel zijn.

Zo werd in april 2019 gesproken over de oproep van Herman Tjeenk Willink, oud vice-voorzitter van de Raad van State. Aanleiding: het pamflet “Groter denken, kleiner doen” van de voormalig vice-voorzitter van de Raad van State, Herman Tjeenk Willink. In de oproep uit hij zijn zorg

over de nonchalance hoe we omgaan met de democratische rechtsorde: er is sprake van sluipende uitholling.

En dat is ernstig, want de democratische rechtsorde is waarschijnlijk ons enig overgebleven gemeenschappelijk fundament. Geloof en levensovertuiging hebben daarvoor te veel aan betekenis ingeboet, meent Tjeenk Willink. Ideologieën zijn verbleekt, sociale verbanden zijn losser geworden. Versterking van de democratische rechtsorde is nodig om een open samenleving te blijven en gezamenlijk de problemen aan te pakken. Maar Tjeenk Willink is ook optimistisch: we kunnen er wat aan doen, als burger, maar ook als professional of als rechter. Op Europees niveau, maar ook in onze buurt.

De gespreksgroep stelt voor om als humanisten weer een visie te ontwikkelen waar we met onze democratische samenleving naar toe moeten. Een soort kompas, met als belangrijkste punten: klimaat, zorg en de universele rechten van de mens.

Geluk is het thema in de gespreksgroep van september, want de paradox in deze tijd is: Hoe word je gelukkig in een tijd die je tegelijkertijd alles, maar ook niets te bieden heeft? De groep discussieert over drie stellingen van psychiater Dirk de Wachter: 1. Besef dat de maakbare 'leukigheidswereld' niet bestaat; 2. Leer leven met de last van het aardse leven; 3. Beteken iets voor een ander en wees kwetsbaar.

Contactpersoon is Cecilia Dijkstra.

Gespreksgroep Hoofddorp

Gesproken werd over "Filosofie van het ouder worden", Column van Boris van den Ham. Gezien de grootte van de groep is er geen mogelijkheid meer om meer leden op te nemen.

Contactpersoon Frans Maassen

Museumgroep

De groep museumbezoekers bestaat inmiddels uit 18 deelnemers en we zijn gestart in 2017.

We bezoeken ongeveer om de twee maanden een tentoonstelling. De keuze daarvoor wordt op initiatief van de coördinator en in overleg met leden gemaakt. Op een enkele uitzondering na zijn er geen rondleidingen aan verbonden. Het is vooral ook een gelegenheid voor humanisten om elkaar te ontmoeten en bij te praten. We spreken een bepaalde tijd af bij de ingang van het museum en gaan dan eerst even koffiedrinken daarna gaan we individueel of in groepjes de geplande tentoonstelling bekijken. Na afloop gaan we op een afgesproken tijdstip ergens lunchen en dat geeft dan gelegenheid om ervaringen en bevindingen over de tentoonstelling uit te wisselen en ook is het een ideale gelegenheid om elkaar te ontmoeten en bij te praten.

Voor 2019 bezochten we:

Amsterdam Historisch museum: 1001 vrouwen in de 20ste eeuw (16 januari 2019)

Amsterdam De Hermitage : Juwelen Schitteren aan het Russische hof. Honderden schatten uit de Hermitage Sint Petersburg (20 maart 2019)

Museum Laren De Duitse expressionisten (6 juni 2019)

De vernieuwde Lakenhal Leiden (14 september 2019)

Spaarndammerbuurt & Houthaven Amsterdam onder leiding van Suzanne Roelofs, kunsthistorica (8 november 2019)

Coördinator: Frans Maassen

Niet nader vermeld zijn er vele individuele activiteiten die worden vervuld als “vanzelf” als bezoek en ondersteuning aan asielzoekers, gesprekken met ouderen en soms een bezoek om de eenzaamheid te doorbreken.

Al dit soort activiteiten maakt het waardevol om lid te zijn van het Humanistisch Verbond Haarlemmerland.

Bijlage: Vredesverklaring
Liefdesverklaring

Vredesverklaring Haarlem

Namens alle vertegenwoordigde partijen, actieve religies en levensbeschouwingen, politieke, als andere medestanders in Haarlem, zeggen we door middel van de ondertekening van dit convenant dit: “dat wij hier in Haarlem elke vorm van geweld afwijzen.” Wij roepen op tot een vreedzaam en respectvol samenleven. Dat is de basis, niet alleen van onze diverse religieuze tradities maar ook hoe wij met elkaar om willen gaan. De sleutel daartoe is open staan voor en nieuwsgierig zijn naar anderen als ook elkaar aanspreken op oordelen en onverdraagzaamheid. Hoe doe je dat? Kunnen we conflicten voorkomen en tegengaan?

Voor de huidige, gewelddadige ontwikkelingen in het Midden-Oosten bestaat onzes inziens geen enkele religieuze rechtvaardiging. Dat geldt voor gewelddadige conflicten waar dan ook. Noch de Bijbel, noch de Koran, noch de Thora roept op tot geweld. Toch lijken de conflicten te worden geprojecteerd op de religieuze gemeenschappen in Europa, ook in Nederland.

Wij maken ons hierover zorgen en streven ernaar dat conflicten elders in de wereld niet tot problemen leiden in Haarlem. Religie, levensbeschouwing en politieke drijfveren zijn voor ons een bron van inspiratie in plaats van een reden tot ruzie en conflict. In onze diverse gemeenschappen staat liefde voor de medemens centraal. Wij benadrukken dat de ene groep niet de waarheid kan claimen ten koste van een andere groep. Onze tradities hebben gemeenschappelijke wortels en zijn slechts verschillende routes naar hetzelfde doel: vreedzaam en respectvol samenleven.

Met deze gemeenschappelijke vredesverklaring nodigen wij de mensen in de stad Haarlem uit om open en nieuwsgierig naar elkaar te zijn. Dat geldt voor burens, collega's, kinderen en leerkrachten, studiegenoten en wie je ook maar tegenkomt op de werkvloer, in sportclubs, winkels, horeca of gewoon op straat. Leer elkaar kennen, laat je verrassen door de verschillen en verbaas je over de overeenkomsten. Zo ontstaat waardering en respect.

Wij roepen Haarlemmers op om elkaar aan te spreken op (voor)oordelen en onverdraagzaamheid, zeker als het leidt tot gewelddadig gedrag. Wij roepen alle religieuze en levensbeschouwelijke stromingen, politieke vertegenwoordigers en andere betrokken partijen in Haarlem op om deze verklaring te steunen. Door deze vredesverklaring te ondertekenen, door de boodschap te verspreiden en uit te dragen.

Wij bieden deze verklaring aan de burgemeester van Haarlem aan met het verzoek ons in woord en daad te steunen.

Datum: 23 september 2018

Liefde is van alle tijden. Hoe we ermee omgaan is veranderlijk. De verworvenheden van vandaag, waardoor mensen steeds meer vrij zijn om de liefde op hun eigen manier te beleven, staan steeds weer onder druk.

Een hang naar het verleden of naar vaststaande waarheden zorgt ervoor dat mensen weer in beknellende hokjes gedrukt worden. Het is van belang de vrijheid te verdedigen om lief te hebben naar eigen wens. Daarom deze verklaring. Een liefdesverklaring aan mensen en een liefdesverklaring aan de vrijheid.

1. Wij bevestigen dat mannen en vrouwen gelijkwaardig zijn.
2. Wij bevestigen dat mensen op verschillende wijzen elkaar liefhebben en lichamelijk tot elkaar kunnen worden aangetrokken. Alle mensen moeten in vrijheid kunnen zijn wie ze willen zijn.
3. Wij bevestigen dat seksualiteit altijd een wederzijds vrije keuze moet zijn.
4. Wij bevestigen dat seksualiteit een bijdrage levert aan een betekenisvol, vreugdevol en mooi leven.
5. Wij bevestigen dat er mensen zijn die van sekse willen veranderen, en bevestigen hun recht dit te doen.
6. We ontkennen dat mensen hun geaardheid moeten verbergen of afzweren.
7. Wij bevestigen dat het huwelijk een keuze is tussen vrije mensen – hetero, homo of bi – die met elkaar een liefdevol en verantwoordelijk verband aan willen gaan.
8. Wij bevestigen dat er ook andere vormen zijn waarin mensen liefdevol samenleven en voor elkaar zorgen.
9. Wij bevestigen dat liefde de belangrijkste basis is voor het opvoeden van kinderen. Vrouwen en mannen – ongeacht de vorm van hun onderlinge relatie – zijn daartoe in staat.
10. Wij bevestigen dat ieder vrij is in het vormgeven van het eigen leven, en dat er zowel in wetgeving als in sociaal verkeer geen directe of indirecte dwang of uitsluiting plaatsvindt.

De Liefdesverklaring kon worden ondertekend door iedereen die vrijheid en liefde een warm hart toedraagt. Meer dan 55.000 mensen omarmden de Liefdesverklaring. De eerste ondertekenaars:

Boris van der Ham – voorzitter Humanistisch Verbond